Prezenta lucrare conține _____ pagini

Numele:……..
……
Inițiala prenumelui tatălui: ……..
Prenumele:……..
……
Școala de proveniență: ……..
……
Centrul de examen: .....
Localitatea: ……..
Județul: ……..

Nume şi prenume asistent	Semnătura

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2023 – 2024

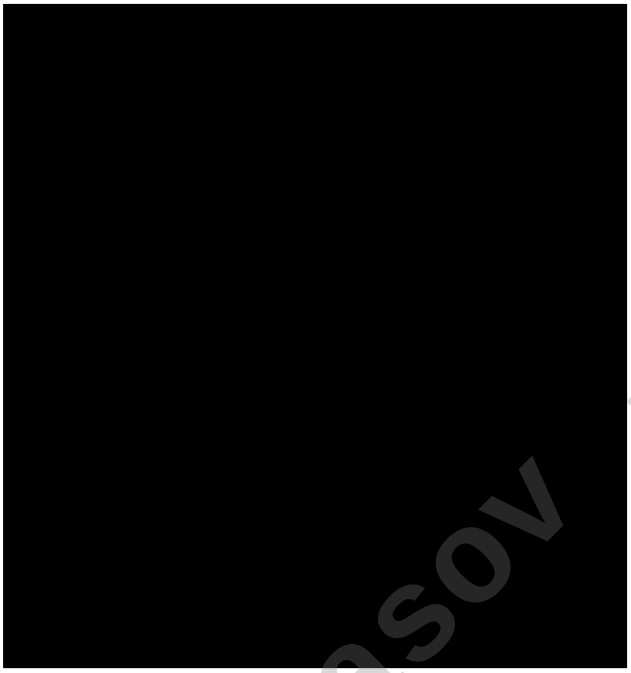
Limba și literatura română

A	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

B	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

C	COMISIA DE EVALUARE	NOTA (CIFRE ŞI LITERE)	NUMELE ŞI PRENUMELE PROFESORULUI	SEMNĂTURA
	EVALUATOR I			
	EVALUATOR II			
	EVALUATOR III			
	EVALUATOR IV			
	NOTA FINALĂ			

Brasov - 1127

- **Toate subiectele sunt obligatorii.**
- **Se acordă zece puncte din oficiu.**
- **Timpul de lucru efectiv este de două ore.**

Brașov - 1127

SUBIECTUL I **(70 de puncte)**

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde la cerințele formulate.

Textul 1

— Țombi dragă... începu el să se tânguie. Mi se pare că ne-am rătăcit prin pădure...

Și în clipa aceea prichindelul înțelese cât de rău și-ar fi făcut dacă ar fi gonit cățelul acasă cu tot dinadinsul.

Țombi simți neliniștea stăpânului și i se gudură viu la picioare și începu să-și frece botișorul umed și cald de nişte gambe reci. Înaintau încet printre copaci spre nord, şi ciufuliciul izbuti să-şi mențină curajul până când umbrele copacilor prinseră a se lungi, iar desişul pădurii deveni mai întunecos. [...]

Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.

Singur, fără niciun suflet bun alături, ciufuliciul, atât de vesel și de neastâmpărat altădată, închise ochii așteptând ceva rău, și parcă devenea de piatră, și parcă începea să înghețe... Se răzvrăti cu ultimele puteri, cu ultimele dorinţe, cu ceea ce mai rămăsese cald şi lumină într-însul. Protejându-şi mersul speriat cu mâinile, făcu pas după pas, pas după pas... și deodată auzi, aproape, un scheunat prietenos și simți la glezne o răsuflare bună. Era o geană de lumină în aer, oare de unde? și Ţombi îşi lipise botul de un loc bătătorit, cu iarbă scurtă, răvășită. Regăsise poteca!... Dar încotro s-o apuce? Unde era nordul?... În dreapta!... În stânga? [...]

Prichindelul avusese o licărire de luciditate în groaza lui. Amintindu-şi că muşchiul copacilor arată cam întotdeauna nordul, îşi învinsese spaima și pipăi cu mâinile scoarţa câtorva arbori. După ce simți pe alocuri, în vârful degetelor, porţiuni mătăsoase, reveni apoi pe cărarea în care păzea ca o santinelă Țombi cel iarăși curajos, și astfel ghici direcţia peșterii. [...]

Mergeau încet nenorociții, Țombi în frunte, prichindelul în urma lui, ținându-i coada într-un gest prelung, nesfârşit, de mângâiere și recunoştinţă, amenințați de toate spaimele nopții, de toate dușmăniile pădurii, dar cu un mic bob de speranță în suflet... Un bobuleț care începu să se agite când ciufuliciul, multă vreme neciufulit de pieptenul fricii, zări, în depărtare, o tresărire luminoasă, și care explodă de-a binelea când auzi strigăte și nume cunoscute. Erau cireșarii! Fiecare își rostea numele. Oare când și unde dispăruseră spaima și groaza și gheaţa? Oare existaseră vreodată? Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl țineau puterile:

— Tic! Tic!

— Ursu! Ursu! se auzea de undeva de departe.

— Lucia! Dan! răsuna undeva în fața lui.

— Victor! Maria! Maria! Maria! [...]

Un singur lucru ştia: lumina pe care-o văzuse tresărind și care creştea mereu era un foc. Parcă-i simţea și fumul în ochi. Acolo trebuia să ajungă. Strigându-şi din când în când numele, porni în goană, cu Țombi după el, spre lumină. Și deodată se trezi în fața focului! Vesel, curajos, ce mai: Tic! Bine i-ar fi prins curajul și veselia care-l cotropiseră definitiv, cu un ceas înainte, în pădure! Uitase totul prichindelul cârn și

iarăși ciufulit. Sosirea lui nu fusese simțită. Dar el vedea spatele cuiva și vedea cum se reped vreascurile în vâlvătaie.

— Scuzaţi, vă rog. [...] Aici a poposit expediţia cireşarilor?

Ionel se întoarse uimit și speriat și năucit spre vocea nevăzută:

— Tic!

— În carne și oase! Ba chiar și cu Țombi lângă el!

— Cum ai ajuns aici, prăpăditule?... [...]

— M-am luat după semnalul tău, după foc. Bravo!

— Mare isteţ mai eşti, îl alintă Ionel. [...]

— Aoleu, ce foame mi-e! Aş mânca și foc!... Dar ceilalţi unde-s? N-au terminat joaca?

— Aoleu! se văită Ionel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Şi ei te caută. Am organizat o expediţie în regulă ca să te găsim. Stai puţin...

Îşi făcu mâinile pâlnie și începu să strige din toate puterile către toate direcţiile:

— Iuuuuu! Ionel... Iuuuuu! Ionel!... Iuuuuu! Ionel! Iuuuuu! Ionel!

Din pădure i se răspunse cu chiote. Toți știau că prichindelul se afla la foc, lângă Ionel. [...]

Ionel îi oferi cârnului cu ochii numai neastâmpăr tot felul de bunătăți și-i povesti pe scurt, în timp ce ascultătorul înfuleca de zor, cum decursese prima zi a expediției. Tic dădea mereu din cap, dar nu uita să rupă în două tot ce ducea la gură și să-l blagoslovească astfel pe Țombi cu cel mai îmbelșugat ospăț din viața lui... meritat cu prisosință.

— Grozavă friptură, Țombișorule, nu?... Lasă, nu te mai preface modest! O meritǎm amândoi.

— Poate vrei un ceai cald? îl întrebă Ionel.

— Mai întrebi? răspunse puștiul, uitându-se însă cu ochi de pisică spre niște pete albe.

Constantin Chiriță, *Cireșarii*

Textul 2

Despre tatăl meu, Barbu Delavrancea, scriu mulţi [...]. Dar în fiinţa lui mai era o altă latură, puţin cunoscută de lumea care-l socotea, ironic, cu luciri sfredelitoare în privire. Era omul duios, cu lacrimi în ochii verzi când citea din poezia populară, din Eminescu, sau când asculta simfoniile lui Beethoven, era omul care iubea toate manifestările artei şi ale naturii, tainic legat de pământ, de copaci, de tot ce durează în scurgerea mileniilor.

La ţară, la nepoții de frate, se trezea înainte de răsăritul soarelui. Pleca, cu pasul lui ritmat şi suplu, în grădină. Se aşeza la o masă sub un imens salcâm japonez, cu caietele în care scria ca un şcolar silitor. Îl învăluia tăcerea, îi încreţea părul roua. Când țâșneau primele raze ale soarelui se oprea, privea în jurul lui, sta pe gânduri, trezit ca dintr-un vis de Dik, setterul, de Năluca, foxterierul, sosiţi într-o goană să se gudure pe lângă el. După trei ceasuri de lucru se bucura să bea cafeaua cu lapte cu noi toţi, pe cerdacul umbrit de viţă. [...]

Mi-aduc aminte însă de altă pădure, a primei copilării, la Mănăstirea Agapia, cu brazi îndesaţi unii într-alţii ca într-o tapiserie medievală şi aroma de legende care cobora până la căsuţele noastre. Petreceam vacanţele cu poetul Alexandru Vlahuţă şi cu cele două fetiţe ale lui. În plimbările noastre prin pădure, tata o necăjea pe mama, care era fricoasă: „Auzi un foşnet?” [...] Vlahuţă, mimând groaza, exclama: „O fi un lup, hai să fugim!”. Grupul de fetițe se repezea pe potecă cu mama, în râsul major al tatii și cel în trepte și grav al poetului.

Era epoca farselor. Cei doi prieteni erau tineri, familiile adunate la masă în casa surorii lui Vlahuţă deveneau victime sigure ale glumelor celor doi. [...]

Tot în Moldova, lângă Bacău, la ţară, într-o casă bătrânească cu ziduri de cetate, îl văd pe tata într-o sală mare, frământând în covată aluatul de pâine. Părul lui creţ era numai cute din cauza căldurii, eu îi ştergeam fața cu o batistă, el, cu mânecile suflecate până sus, plesnea aluatul de se scutura podeaua. Pâinea făcută de el avea gustul vrăjit al poveştilor.

Cella Delavrancea, *Portret*

A.

1. Notează, din textul 1, doi termeni care fac parte din câmpul lexical al *naturii*. **2 puncte**

_____

_____

Brașov - 1127

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 1. **2 puncte**
Țombi este numele
a) unei păduri.
b) unei peșteri.
c) unui câine.
d) unui joc.

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Timp de trei ore, dimineața, Barbu Delavrancea obișnuia
a) să compună simfonii.
b) să-și plimbe câinii.
c) să privească brazii.
d) să scrie în grădină.

Răspunsul corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect, valorificând informațiile din textul 2. **2 puncte**
Alexandru Vlahuță este prezentat în text în calitate de
a) compozitor de muzică clasică.
b) prieten al familiei Delavrancea.
c) stăpân al câinilor Dik și Năluca.
d) vânător priceput de lupi și de urși.

Răspunsul corect: ☐

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili dacă este adevărat sau fals, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Textul 1

Enunțul	Adevărat	Fals
Pentru a găsi nordul, Ursu verifică mușchiul de pe copac.		
Fiindcă a fost fricos, câinele nu primește nimic de mâncare.		
Cireșarii au plecat în căutarea lui Tic.		

Textul 2

Enunțul	Adevărat	Fals
Barbu Delavrancea avea o sensibilitate pe care străinii o observau ușor.		
Barbu Delavrancea avea ochii albaștri.		
Alexandru Vlahuță și Barbu Delavrancea aveau simțul umorului.		

6. Transcrie, din secvența următoare, două figuri de stil, pe care le vei preciza: „Un fâlfâit greu și cald se apropia de ei și țipete sinistre ca niște bocete răsunară undeva aproape. O aripă moale lovi pieptul prichindelului și câinele, schelălăind, îi scăpă din brațe și o luă la goană aiurea.” **6 puncte**

Brașov - 1127

7. Prezintă, în minimum 30 de cuvinte, un element de conținut comun celor două texte date, valorificând câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

8. Crezi că e plăcut să îți petreci vacanțele în compania prietenilor? Motivează-ți răspunsul, în 50 – 100 de cuvinte, valorificând textul 2. **6 puncte**

Brasov - 1127
Brasov - 1127

9. Asociază fragmentul din opera literară „Cireșarii” de Constantin Chiriță cu un alt text literar studiat la clasă sau citit ca lectură suplimentară, prezentând, în 50 – 100 de cuvinte, o valoare comună, prin referire la câte o secvență relevantă din fiecare text. **6 puncte**

Brasov - 1127

B.

1. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Conțin diftong ambele cuvinte din seria:
a) „ţineau”, „deveneau”.
b) „petreceam”, „vrei”.
c) „mileniilor”, „știau”.
d) „ceai”, „mângâiere”.

Răspunsul corect: ☐

2. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Seria care cuprinde doar cuvinte derivate cu sufix diminutival este:
a) „căsuţele”, „botișorul”.
b) „fricoasă”, „bunătăți”.
c) „numai”, „întotdeauna”.
d) „vacanțele”, „fetițe”.

Răspunsul corect: ☐

3. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sunt omonime ambele cuvinte din seria:
a) „cu brazi <u>îndesaţi</u> unii într-alţii ca într-o tapiserie medievală”; În curte, se aflau copacii <u>înghesuiți</u>.
b) „desişul pădurii deveni mai <u>întunecos</u>”; „zări, în depărtare, o tresărire <u>luminoasă</u>”.
c) „nu uita să rupă în două tot ce ducea la <u>gură</u>”; Mi-e dor de poveștile spuse la <u>gura</u> sobei.
d) „<u>părul</u> lui creț era numai cute din cauza căldurii”; <u>Părul</u> din curtea bunicii face fructe foarte dulci.

Răspunsul corect: ☐

4. Scrie în casetă litera corespunzătoare răspunsului corect. **2 puncte**
Sensul secvenței subliniate în enunțul „Strigându-și <u>din când în când</u> numele, porni în goană” este:
a) mereu.
b) nicăieri.
c) oriunde.
d) uneori.

Răspunsul corect: ☐

5. Selectează, din fragmentul următor, trei verbe la moduri diferite, pe care le vei preciza:
„Aş mânca și foc!... Dar ceilalţi unde-s? N-au terminat joaca?
— Aoleu! se văită Ionel la rândul lui. Am uitat să dau semnalul. Şi ei te caută.” **6 puncte**

Verbul	Modul verbului

Brașov - 1127

6. Alcătuiește un enunț asertiv, în care verbul la infinitiv „a avea” să fie atribut (1), și o propoziție negativă, în care substantivul „expediție” să fie complement prepozițional (2). **6 puncte**

(1)

(2)

7. Transcrie propozițiile subordonate din fraza următoare, precizând felul acestora: „Atras de jocul cireșarilor, începu și el să strige cât îl ţineau puterile”. **6 puncte**

8. Scrie, în spațiile libere, forma corectă a cuvintelor subliniate în următorul enunț, reprezentând mesajul unui iubitor al naturii. **6 puncte**

Nu-ți este ușor <u>să descri / să descrii</u> (1) în termeni <u>complexi / complecși</u> (2) ochii <u>negri / negrii</u> (3), rugători <u>ai / a-i</u> (4) vulpii sărmane <u>întâlnită / întâlnite</u> (5) la marginea pădurii, într-o capcană, de către <u>membri / membrii</u> (6) echipei de căutare.

Nu-ți este ușor _____(1) în termeni _____(2) ochii _____(3), rugători _____(4) vulpii sărmane _____ (5) la marginea pădurii, într-o capcană, de către _____ (6) echipei de căutare.

Brasov - 1127

SUBIECTUL AL II-LEA **(20 de puncte)**

Scrie o compunere, de minimum 150 de cuvinte, în care să îl caracterizezi pe Tic, personajul din textul lui Constantin Chiriță.

În scrierea compunerii, vei avea în vedere:
- notarea a două date de identificare a personajului (vârstă, ocupație, portret fizic etc.);
- prezentarea, prin câte o secvență comentată, a două trăsături morale ale personajului;
- precizarea a două mijloace de caracterizare diferite, prin care se evidențiază trăsăturile morale prezentate;
- corelarea unei valori personale cu una dintre valorile personajului.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:
- conținutul compunerii – 12 puncte;
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudinea gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).

Notă! Compunerea nu va fi precedată de titlu sau de motto. Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

Brasov - 1127

Brasov - 1127

Brasov - 1127